

Života jasmem a stínem.

Časopis v polárních končinách.

Dr. M. A. Mawson, australský cestovatel, a šest členů jeho výpravy do jižních polárních končin, kteří byli donuceni strávit zimu na Adelieland, poslali do Melbourne bezdrátovou depeší o založení "Blizzardu," prvního časopisu, který bude pravidelně vydáván v antarktických krajích. Časopis slibuje svým čtenářům všechny novinky z jižních polárních končin jednou za měsíc, a první číslo bylo vydáno o 26 stránkách. Prozatím cirkulace jest omezena na členy redakčního a ostatního štábu, kteří jsou těmi jedinými bytostmi na této holé poušti. Členům družiny vede se celkem dobře, ačkoli zavátí byli ve svých chatrčích po celou zimu.

Dívka v bodákovém útoku.

Pozoruhodný dopis obdržel byl v Milwaukee z Drinopole, vyličením pád onoho města, které bylo jednou z nejsilnějších tureckých pevností. Dopis jest od bulharské dívky, Veliky Kantševové, která přidala se k Červenému Kříži jako ošetřovatelka, avšak, v mužském přestrojení, vedla jeden pluk v posledním a úspěšném útoku na pevnost. "Když byli jsme 150 stop od pevnosti, nasadili jsme bodáky a hnali útokem. Turci hájili venkovní valy, postavili se na odpor a ten neohrožený boj na bodáky, jaký si můžete představit, se rozrušil. Zprvu myslila jsem na bratra, ale později, když zapomněla jsem všecko, ztratila jsem jej s očí a skupina asi desíti z nás utkla se se stejným počtem. Já vrazila svůj bodák do jednoho z mužů. Oba jsme padli a já ucítila ostrou bolest v zádech, když Turkové bodák mne zasáhli, ale též nešel velmi hluboko. Vyprostila jsem svůj bodák a když jsem stávala, jeden turecký důstojník střílel po mně. Kule zasáhla čepičku a srazila ji."

Město pohřbené v moři.

Řecké ministerstvo námořnictva sděluje, že poručík Bakopolos, když konal pozorování z nafixování svých představených, objevil ponorečnické město na východ od ostrova Lemnos na skaliskách označených na britických admirálních mapách pod jménem Pharos bank. Poručík spozoroval na dně mořském ve hloubce od patnácti do sedmdesátipětí stop, nějaké staré zříceniny, které byly zřetelně viditelné a nasvědčují, že kdysi stávalo tam město asi tři míle v obvodu. Ministerstvem vydány byly rozkazy, aby vědecké zkoumání bylo tam provedeno. — Pausanios, řecký cestovatel a geograf, jenž žil v druhém století před Kristem, zanechal, že malý ostrov zvaný Chryse, blízko pobřeží Lemnosu, byl pohlcen mořem. Na ostrově Lemnosu jsou vyhaslé sopky.

Mladý muž a stará žena.

Dejte si říci od Harolda Susmana, autora povídek del vzoru "Billy and Betty," že není to možno pro muže milovat ženu dvakrát tak starou, než jako matka. A Harold ví v minulém měsíci listopadu, když bylo mu 29 roků, ačkoli vypadal jako 20-letý, vzal si p. Edwu T. Cole-ovu 58-letou, po vzájemném dohodnutí, že jejich styky budou oax matky a syna. Pán ten však nepropracoval a po čtyřech týdnech Harold nevěstu opustil. Harold vyprávěl o tom — píše Mary Boyle O'Reilly-ová — ve svém krásném bytě na panském Riverside Drive v New Yorku a dospěl k přesvědčení, že dívka neb mladý muž, vezme-li si starého muže neb ženu a předstírá fyzickou náklonnost, žije lépe.

"Já setkal se s p. Coleovou po návratu z letního bytu v New Yorku minulý léto," pravil Harold. "Pozvala mne, abych strávil u ní sobotu a neděli v jejím domě v New Haven. Zdála se býti materskou novo-anglickou starou dámon, a chtěla, abych žil s ní. — Mně se to nezamlouvalo. Pak navrála, že mne bude adaptovati, a že to se mně rovněž nechtělo. Po třetí, když jsem ji navštívil, chtěla, abych u ní zůstal a já jí řekl, že by to způsobilo skandál. Pak jsme se dohodli na svatebním obřadu, aby se zamezilo fečům.

"Než, co platno? Málokdo dá se tak snadno oklamati jinými, jako oklamá sám sebe. Po léta studoval jsem staré ženy, které si vzaly mladé muže. Často psal jsem o takových manželstvích v mých povídkách. My všichni chceme dostati všecku lásku, co jenom můžeme v tomto světě. Já jsem jediným dítětem a mnil jsem, že když jest bezdětná a samota, že její mateřský instinkt touží po synovi. Všecko, co já jsem žádal bylo, abych byl nechtán na pokoji se svým psaním dvanáct hodin denně.

"Vrátili jsme se do jejího domu v New Haven a já hleděl si svého psaní jako obyčejné, a to bylo pro ni hotový ohromění. A tu se stalo, že nebyla mi pak ženou ani matkou. Po dvou týdnech nabázel jsem se toho všeho a řekl jí, že hodlám odejti. Tu ona vyhotovila poslední vůli, v které mi odkázala \$175,000, ale já jí řekl, aby to raději změnila, poněvadž nechtěl jsem si ji pro peníze. Nechtěl bych zůstat, kdyby mně byla dala poslední cent.

"Já smáhl se vysvětliti jí, že mladý muž nemůže milovati starou ženu, leč jako matku — že vůbec není to možné — ale všecko mě úsilí bylo marné."

Žádný nepožádal o rozvod. Harold praví, že nechtěl, pokud nemusí jít viděti — že není zamilován do nikoho jiného a sotva prý bude tak brzy.

Žena o ženách.

Zrovna tou věcí, která činí ženu tak velikou, jest její divoštství. Já nikdy nevnímala se do protestního sboru proti Kiplingovi, když napsal onu rozkošnou básničku o samici druhá — píše Lady Duff Gordonová, známá též jako "Lucille," nejprédejší tvůrkyně ženských mod na světě. Bylo to pravda a já myslím, že každá inteligentní žena měla by v tom spatřovati poklonu. A nuž nejsem tím uražena, když nějaký bystrý muž řekne mi, že naše pohlaví jest pozadu, že jsme primitivní. Ovšem, že jsme. Je to primitivní mít děti, primitivní kojiti je, primitivní lnouti k domácímu kruhu a primitivní obětovati naše životy na jeho obranu.

Je to opravdu divoch v nás, který nás činí velikými, který nám dává srdnatost býti matkami mužů. Není to pohanou — je to velmi velikou chválou, když jsme tak nazývány. Já věřím v primitivní a nemyslím, že žena měla by bojovati proti divošskému instinktu, který jest v ní. Ona ovšem neměla by dovoliti, aby zničil její způsob a jemné mravy, ale měla by jej pěstovati a udržovati při životě jako pšidu, z které ty uslechtieljší květy její duše vyraží. Žena, která zabije divocha v sobě — čím jest — bez krevnou, vrtosivou stvárnu, ženou, která nebude mít děti, která z něho se nedoveče těšiti, bezpohlavní věc, která neví, co život jest.

Toto jest divný modní článek, řeknete. Well, proč měla bych psáti každý týden o átoch, kterými se projevujete. Co jest daleko důležitější, je mod vaších duší. A čas od času hodlám psáti modní články o duši. Rozumíte-li, budete věděti, jak se strojí harmoničtější, uslechtielší. A to v konecích jest, proč žijete.

Záliba v barvě jest divoškou. Takovou jest záliba v doobách. Takovou jest záliba ve všech krásných, zářících, malebných věcech. Příroda se vyjadřuje v barvě, v ozdobách, v krásných zářících věcech. Žena byla první, jež to postřehla — divošská žena. Ona byla první, jež poznala barvu a použila ji, první, jež postřehla, že její podivuhodné tělo a duše, která je oživuje, měla by býti vyjádřena ve vnějších věcech. Odtud vznikla, která, když jest pravdivou, jest symbolická duše, pohnutí, tělo, které jest nositelem obchů.

Vyhláste tu divoškou stránku z vás a co budete mít? Každá žena ve stejné uniformě, její vlas

střížený zrovna dle jedné šablony, krácejší, myslíte, vypadající zrovna jako ty ostatní. Oh, té mrtvé monotonnosti v životě, až divoch v nás navždy bude zabít!

A to jest, proč já říkám ženám — nebojte se svých divošských náklonností. Nebojujte proti nim — ne přilís mnoho. Jest to divošské milovati, divošské nenáviděti, divošské pohlavně stýkati se, aby děti se rodily a vychovávali je a vrátili se za ně. Žena to činí, poněvadž jest divochem a já děkuju bohům, ať kdokoli jsou, že jsem divochem — a byla jsem při každém dalším narození dítěte, které mne přineslo opět do tohoto podivuhodného světa.

V dnešních modách žena odvrhla bláhové zvyklosti staletí a znovu troufá si vyjádřiti divoštství, které v ní jest. Čině tak, stává se vášnější, věrnější sobě, než byla po staletí. To jest tajemství štěstí, v nichž se obráží duch Orientu, barbarství a které charakterizují modu přítomné doby.

Co jest onen instinkt, který říká nám, že dotek této barvy zde a dotek oné tam jest tou pravou věcí k vyjádření naší osobnosti? Zrovna též instinkt, který ponouká naši divošskou matku, vložití muší té barvy sem a páro oné barvy tam. Ony byly v právu a my jsme v právu. Muž nemá o no vidno — odtud jeho bolestné nezajímavý a omezený oblék.

Podržte si své divošské náklonnosti. Jest více nebezpečí ve ztracení jich, nežli v přilíněním jim hovění.

ZÁSADY KOOPERATIVNÍHO BANKOVNICTVÍ.

I.

(Poz. red. Toto jest druhý z cyklu článků kryjících vyšetřování americké komise o farmáckých kooperativních sdruženích ve čtrnácti zemích evropských, jež tímto způsobem zavedla si kooperativní bankovníctví a kupování potřeb i prodávání plodin. Co nejdříve zahájena bude v zeměrodních kampaň za účelem uplatnění kooperativních zásad mezi americkými farmáři a vytvoření nějaké formy zemědělského úvěru, který učiní snadno přístupnými jich nesmírné úvěrní zdroje. Vše toto měla by býti věnována pozornost každým pokročilým farmářem. Komise požadává ze sedmi delegátů ustanovených prezidentem Wilsonem a státních delegátů zastupujících asi tři čtvrtiny států Unie. Byla zorganizována Jížním obchodním kongresem.)

Jako svědek před Pufovým výborem vyšetřujícím tak zvaný peněžní trust, zesnulý J. P. Morgan, zděračuje důležitost osobního života v úvěrových transakcích, prohlásil, že svěří by million dolarů člověku, v kterého měl důvěru, i kdyby neměl žádné jistoty.

Prohlášení toto vyvolalo posudky v tisku a přece, oš opírá se úvěr, leč o šest a věrohodnost? Nemusíte mít nic jiného, jenom svoji domní mzdou, a když znám jste jako člověk šetrný a poctivý, já dám vám na úvěr zboží ze svého krámu. Můžete však mít důchod desetkrát větší, nežli ona mzda, a když jste znám jako člověk nornotratný, neudávej svých zodpovědností nesvěřím vám ani dolaru.

Přijmeme-li tento předpoklad, každý poctivý člověk jest kapitálistem a každá šetrná obec může kapitalisovati svoji šetrnost. Počta věra v tuto pravdu vedla jednoho Němce, p. Raiffeisena, že pokusil se o zbudování všeočetního bankovního systému opírajícího se pouze o poctivost a šetrnost a bez jediného centu základního kapitálu. A více než to, první banka tohoto systému byla založena v obci, kde bylo by to bývalo naprostou nemožností pro členy banky upsatí nějaký kapitál na hotovost, který stál by za centku. Němčeno však toto chudé rolníci, tyto ubohé duše, které byly tak slupovány lichváři, že sotva měly káň, kterou zvátí mohli svou vlastní, založili svůj úvěr; začali s vypůjčováním se na vlastní jména; a vrátili, co se vypůjčili s úrokem svým věřitelům.

Raiffeisen objevil novou finanční jistotu, a sice, onu soubojnou zodpovědností. Bylo to

nutným pro něho zorganizovati spolky bez jakéhokoli kapitálu na hotovost, tak aby poskytnouti mohli jich výhody chudým rolníkům. Němčeno však vedle nutnosti případu, zdálo se to býti větší zásluhy u Raiffeisena, odepřti přijati jakýkoli kapitál na hotovost jako základ pro jeho úvěrní ústavy. Úspěch, a jakým jeho spolky se setkaly, jest skutečně podivuhodným. Ony opravdu vytvořily kapitál.

Od té doby, co Raiffeisen první započal se svojí prací, přijat byl zákon v Německu, vyžadující upsatí nějakého kapitálu na hotovost pro každou kooperativní společnost. Spolky zřízené přesně na Raiffeisenově plánu učinily tento původní kapitál tak malý, jak jenom možno. Jest to pouze nominální subskripce. Avšak velký počet kooperativních spolků vyžadovalo od svých členů zakoupení díleč jako prostředek k vytvoření základního kapitálu. — Pokud taková subskripce nevytvoří ze členství ve spolku žádného z rolníků v obci, neždá se býti žádná dobrá přímý, proč kapitál na hotovost neměl by býti upsat. Vádecové kooperativního hnutí v Německu dnes pobídnají k vytvoření kapitálu na hotovost a naléhají, by byl co možno největší, ať by jakýmkoli způsobem poškození byli chudší rolníci v obci. Raiffeisen však vyčetil potřebu nějakého rezervního fondu, a aby též získal, vyžadoval, aby všechny výděly spolku přeneseny byly do trvalého nerozdělitelného fondu, a až by ten fond dosáhl určité výše, aby další výděly přeneseny byly do pracovního fondu, čili aby z něho byly podnikány práce pro dobro a prospěch celé obce.

Avšak ať tyto společnosti mají nebo nemají hotový kapitál, o jejich půjčce i vklady se agituje na jistotě soubojně zodpovědnosti členů. Toto jest základní princip kooperativních úvěrních ústav v Německu. To jest ten podstatný rozdíl mezi kooperativními ústavu a obyčejnými obchodními úvěrními ústavu, s nimiž jsme seznámeni ve Spojených Státech.

Hodnota takové jistoty byla prokázána zkušeností. Dnes 17,000 venkovských kooperativních bank v Německu má přes \$500,000,000 vkladů. Jejich schopnost vypůjčovati se obdržela ve mnoha krizích. Občas byly s to půjčovati svým členům peníze při menší nežli obchodní úrokové míře. Během válek z r. 1866 a 1870, kdy strach odpudil tolik vkladatelů z obchodních úvěrních ústav, ze byly ohrožovány krachem, vklady nabízeny byly kooperativním úvěrním spolkům bez jakéhokoli požadavku o úrok. V některých krajích v Německu soud dovoluje uložení svěřeníských fondů v těchto ústavech.

Bude snad záhodno uvéstí nějakoující odstavce ze zprávy p. J. R. Cahilla britické vládě: "Historie německých venkovských úvěrních spolků dokázala výtečnou nabízené jistoty; bylo zřejmé, že tyto vkladatelé nikdy nepřipěl ztráty. A v šestnácti letech, od 1895 do 1910, jenom 19 venkovských úvěrních spolků došlo se do finančních nesudů, jež se vyžádaly pozornosti soudu. To jest jisté pozoruhodný rekord, a čítil se, že od 1901 bylo přes 10,000 spolků a od 1909 přes 15,000 spolků tohoto druhu v Německu. Čině porovnání s jinými bankovními a úvěrními podniky, jeden německý spřisovatel vyšetřoval, že mezi 10,000 ústavu za období 1895—1900, bylo mezi prvními 55-kráté tolik úpadků, jako mezi venkovskými úvěrními spolky."

Takový jest rekord nesmírného věrního ústavu založených na pouštění soubojně zodpovědnosti jako jistoty, a na zásadě, že šetrnost a věrohodnost mohou býti potřebny jako podklad úvěrních ústavů tak bezpečně jako kapitál, ba ještě více, jak skutečnost ukázala.

Asi v této době, kdy Raiffeisen kladl základy svého systému, žil v Německu, Schultze, známý jako Schultze-Delitzsch, začal se zakládati kooperativních úvěrních spolků v městských obcích. Rolníci pozváni byli ku členství Schultzeových bank, zrovna jako rolníci, hodnosti a obchodníci mohli se státi členy Raiffei-

senových bank. Jsou jisté důležité rozdíly mezi Schultze-Delitzschovými bankami a oněmi Raiffeisenova typu, ale poněvadž Schultzeovy banky jsou na prvním místě městskými ústavu a my obíráme se jenom venkovskými bankami, nebudeme věnovati přímou pozornost Schultze-Delitzschovým bankám v tomto článku a takové metody, jež některé z německých venkovských kooperativních bank převzaly ze Schultze-Delitzschova systému, budou považovány jako příslušné Raiffeisenova plánu.

Poněvadž vytvoření nové jistoty jest tou nejvýznamnější stránkou německých venkovských kooperativních bank, o otázce, jakých prostředků bylo použito k vytvoření této jistoty bude jednáno napřed. Jistota nabízená těmito spolky byla soubojná zodpovědnost členů. Avšak zde přichází první rozlišení mezi mnohými různými druhy venkovských kooperativních spolků v Německu. V bankách, které Raiffeisen začal, každý člen držel byl zodpovědný až do svého posledního centu za dluhy spolku. Až do r. 1889, kdy přijat byl zákon vztahující se na kooperativní spolky, toto bylo jedinou dovolenou formou v kooperativním úvěrním spolku. Tímto zákonem bylo však spolkům dovoleno organizovati se na podkladě omezené zodpovědnosti, to jest, každý člen měl býti zodpovědným za dluhy spolku jenom do jistého určitého obnosu. Mezi 17,000 venkovskými kooperativními bankami v Německu dnes, asi 92 procent z nich mají neomezenou zodpovědnost a jenom asi 8 procent omezenou zodpovědnost. Velká většina těch, jež mají omezenou zodpovědnost, působí v Sasku a Poměraně.

Osmdeátiletý. — "Po dvacet osm roků," píše pan Petr Borg z č. 5 Thienus ul., Worcester, Mass., "vase Hoboko a Léčivý Olej byly našimi domácími léky. Mně bylo 10. března 1912 80 roků, ale vzdor svým letům jsem v dobrém zdraví a dosud pracuji, ja zaměstnan u železniční společnosti. Mohl bych uvéstí mnoho případů, kde vaše léky mé manželce a mně prospěly."

Hofejší je dopis na Dr. Peter Fairney & Sons, 19—25 So. Hoyne ave., Chicago, Ill., a mluvím sám za sebe. Zajímavý příběh o objevnosti Dra. Petra Hoboka a jednotlivosti, jak ho obdržeti, je zdarma na požádání. Píšte na Dr. Peter Fairney & Sons, 19—25 So. Hoyne ave., Chicago, Ill.

Adv.

A. S. RICHIE, Attorney.
803—805 Brandeis Bldg.

NOTICE OF INCORPORATION.

Notice is hereby given that the undersigned have organized a corporation under the laws of Nebraska; name of the corporation is, "John F. Rousar Company"; the principal place of business is Omaha, Nebraska; the corporation shall begin March 1, 1913, and end March 1, 1938; the general nature of the business is the buying and selling of malt, spirituous, vinous, fermented and intoxicating liquors and all merchandise connected with the liquor traffic, the buying, selling, etc., of real estate to be used in connection with the liquor business, and the making of all contracts and agreements necessary and incidental to the liquor business; the capital stock is Ten Thousand Dollars, divided into shares of One Hundred Dollars each. One-half of the capital stock to be subscribed and fully paid prior to beginning business and to be non-assessable; the highest amount of indebtedness shall not exceed two-thirds of the capital stock; the corporation shall be managed by a board of three directors; the officers shall be a President, Secretary and Treasurer, any two of the officers may be held by the same person.

JOHN F. ROUSAR,
M. A. ROUSAR,
LEON R. ROUSAR.

Adv. 42x4

Žaludeční nesnáze

Všichni lékaři shodují se v tom, že většina jejich pacientů je trápěna nějakou poruchou zažívacího ústrojí. Nedejte tomu, aby vás žaludek vyváděl se z pravidelných kolejí a tak aby otevřel cestu těžkým chorobám. Užívejte

Severovu Žaludeční Hořkou

(Severa's Stomach Bitters)
a tak se zpět vracíte na cestu zdraví. Posilí ona váš žaludek, zreguluje jeho práci. Dodá vám zdravé chuti k jídlu. — Cena \$1.00.

Revmatism

neuralgie, pohmoždění, bolesti při nastřelu a dně, naběhlé slázy, ztuhlé klouby a svaly, křeče, bolesti v zádech, na stranách a na prsou vyžadují rychlého zjevnějšího prostředku k jejich odstranění.

Severův Gothardský Olej (Severa's Gothard Oil)

jest vřele doporučován v léčení podobných chorob a bolesti. Cena 50c.

V lékárnách. Žádejte výslovně Jen Severovy léky. Jich neberte. — Kdyby jich váš lékárník neměl na skladě, píše nám.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

LOUIS BERKA, Český právník a veřejný notář
336 Bee Bldg., Omaha

C. H. Kubát, právník a veřejný notář.

V oboru svém zkušený. Spolehlivý zastupce v všech soudů.
93 Barker Block. 15. a Farnam
Tel. Doug. 6367. Omaha, Nebr.

F. M. Scoblík, český právník a obhájce.

VEŘEJNÁ PRAXE.
Security, Block — TYNDALL, S. B.

Adolf A. Tenopír, Český právník
Úřadovna č. 1325, roh 14. a William ulice.
Omaha, Nebr. Tel. Doug. 8397.
Veřejný notář.

Julius J. Žitník, právník
Spolehlivý rádce ve všech právních záležitostech.
715 Brandeis Theater Bldg.
Tel. Douglas 1878.
OMAHA — NEBRASKA.
Zastupce u všech soudů.

JOS. T. VOTAVA, PRAVNÍK
Úřadovna č. pokoje 500
Bee Building.
Telefon: Douglas 651.
Omaha — Nebraska.